VI.

Motie

artikel 56 reglement van orde gemeenteraad en raadscommissies Bernheze 2026

Agendapunt: Vreemd aan de orde van de dag
Onderwerp: Onderzoek naar regionale uitruil van de gemeentelijke opvangopgave

De raad van de gemeente Bernheze in vergadering bijeen op 5 november 2026,

Constaterende dat:

- de gemeente Bernheze in het kader van de **Spreidingswet** onderdeel is van de provinciale opgave voor het mogelijk maken van asielopvang;
- binnen de provincie Noord-Brabant gemeenten gezamenlijk zoeken naar mogelijkheden om de provinciale opvangopgave in te vullen;
- het Rijk aangeeft dat gemeenten onderling afspraken kunnen maken over het **uitruilen en samenvoegen van opvangopgaven**;

Overwegende dat:

- uit het in opdracht van de gemeente Bernheze uitgevoerde inwonersonderzoek van Citisens uit mei 2025 blijkt dat **zeven op de tien invullers negatief staan tegenover het opvangen van asielzoekers in Bernheze**; het onderzoek is ingevuld door 2.025 inwoners en de resultaten zijn gewogen op de betrokkenheidsprofielen van Citisens;
- uit hetzelfde onderzoek blijkt dat Bernheze op dit punt aanzienlijk negatiever scoort dan nabijgelegen gemeenten waar vergelijkbaar onderzoek is uitgevoerd; in Maashorst stond 43% van de invullers negatief tegenover opvang en 44% positief of positiever;
- de weerstand tegen grootschalige asielopvang in Bernheze bovendien niet nieuw is; in 2016 leidde het voorgenomen azc in Heesch tot omvangrijke protesten, waarbij ongeveer duizend mensen aanwezig waren en de demonstratie uit de hand liep, waarna onder meer een noodbevel werd afgegeven;
- het onderzoek van Citisens eveneens constateert dat de opvang van asielzoekers al jaren op flinke weerstand stuit in Bernheze en dat de gebeurtenissen van 2016 aanleiding gaven tot rellen, hevige protesten en bedreigingen aan het adres van gemeentebestuurders;
- deze gegevens **niet betekenen dat in een andere gemeente automatisch meer draagvlak bestaat**, maar wel aanleiding geven om actief te onderzoeken of er binnen Noord-Brabant gemeenten zijn waar meer bereidheid, ruimte en/of draagvlak bestaat om aanvullende opvangcapaciteit te realiseren;
- gemeenten binnen Noord-Brabant verschillen in beschikbare ruimte, locaties, bevolkingssamenstelling en lokale omstandigheden en daarmee mogelijk ook in hun mogelijkheden om aanvullende opvang te realiseren;
- het daarom wenselijk is om, voordat Bernheze uitsluitend zoekt naar een opvanglocatie binnen de eigen gemeentegrenzen, ook actief de mogelijkheden van regionale samenwerking en uitruil te onderzoeken;
- een andere gemeente mogelijk bereid en in staat is om geheel of gedeeltelijk opvangcapaciteit voor de opgave van Bernheze te realiseren;

VI.

- daarbij tevens kan worden onderzocht of financiële afspraken of compensatie tussen betrokken gemeenten mogelijk en wenselijk zijn, binnen de daarvoor geldende wettelijke en financiële kaders;
- het Rijk bovendien verschillende specifieke uitkeringen kent om gemeenten te stimuleren vrijwillig opvangplekken beschikbaar te stellen;
- een dergelijke regionale oplossing alleen tot stand kan komen op basis van vrijwillige bestuurlijke afspraken tussen betrokken gemeenten en binnen de wettelijke kaders, maar dat dit juist aanleiding geeft om deze mogelijkheid actief te onderzoeken;

Verzoekt het college:

1. **actief te onderzoeken** of de gemeentelijke opvangopgave van Bernheze geheel of gedeeltelijk kan worden gerealiseerd door één of meerdere andere gemeenten binnen de provincie Noord-Brabant;
2. daartoe **actief in contact te treden met andere Brabantse gemeenten** en hen nadrukkelijk te benaderen over de mogelijkheid om, geheel of gedeeltelijk, opvangcapaciteit voor de opvangopgave van Bernheze te realiseren;
3. hierbij nadrukkelijk gebruik te maken van de bestaande provinciale overlegstructuren, waaronder de **Provinciale Regietafel**, en de provincie Noord-Brabant bij deze verkenning te betrekken;
4. specifiek te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor het **uitruilen of samenvoegen van opvangopgaven**, zoals bedoeld binnen het kader van de Spreidingswet;
5. bij deze verkenning in kaart te brengen:
    - welke gemeenten bereid zijn om aanvullende opvangcapaciteit te realiseren;
    - hoeveel opvangplaatsen deze gemeenten eventueel voor Bernheze zouden kunnen realiseren;
    - welke locaties en opvangvormen daarvoor beschikbaar of haalbaar zijn;
    - welke voorwaarden de betreffende gemeenten daaraan verbinden;
    - welke juridische en bestuurlijke afspraken daarvoor noodzakelijk zijn;
    - en welke financiële consequenties en mogelijkheden voor financiële afspraken of compensatie bestaan;
6. bij de gesprekken tevens te onderzoeken of er gemeenten zijn waar, op basis van beschikbare onderzoeken, ervaringen met bestaande opvang of andere relevante informatie, **meer lokaal draagvlak voor aanvullende opvang bestaat** dan in Bernheze;
7. indien een andere gemeente bereid is om geheel of gedeeltelijk de opvangopgave van Bernheze te realiseren, **de mogelijkheden voor een passende financiële compensatie of andere wederkerige afspraken** te onderzoeken, binnen de wettelijke en financiele kaders;
8. indien uit de verkenning een haalbare constructie voortkomt, deze **zo spoedig mogelijk aan de gemeenteraad voor te leggen**, inclusief de juridische, bestuurlijke en financiële consequenties.

En gaat over tot de orde van de dag.

Indiener:
Centrumrechts Bernheze
Marco van Lent
Sven van Meeteren

Verworpen met 20 stemmen tegen
(9x CDA, 6x Lokaal, 3x Progressief Bernheze,
1x SP, 1x ONS Bernheze) en 3 stemmen voor
(2x Centrumrechts Bernheze, 1x Verbindend Bernheze).